

Muistio

19.3.2026

VN/34276/2025
VN/34276/2025-OKM-4

Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitettujen opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n muuttamisesta

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Perusopetuslain muutoksesta johtuen (1369/2025, HE 103/2025 vp) lisätään säännös tuntijakoasetuksen (valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitettujen opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta, 422/2012) 5 §:ään perusopetuksessa järjestettävästä valmistavan opetuksen lisäopetuksesta. Perusopetuslain (*jäljempänä POL*) muutos tulee voimaan 1.8.2026 alkaen. Lakimuutoksella toteutettiin pääministeri Orpon hallituksen linjaus, jonka mukaan mahdollistetaan valmistavan opetuksen jatkuminen kahteen vuoteen tilanteissa, joissa se arvioidaan tarpeelliseksi riittävien kielellisten valmiuksien varmistamiseksi.

Perusopetuslain 5 §:ää on muutettu siten, että siihen on lisätty säännökset valmistavan opetuksen lisäopetuksesta sekä lisätty asetuksenantovaltuus. Sen mukaan perusopetukseen valmistavan opetuksen ja perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen tavoitteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

2 Asian valmistelu

Ehdotetut muutokset asetukseen on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä virkatyönä. Asetusluonnoksen suomen- ja ruotsinkielisestä versiosta pyydettiin lausunto keskeisiltä toimijoilta. Lausuntoaika oli 30.1.-13.2.2026.

3 Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Voimassa olevassa tuntijakoasetuksen 5 §:ssä säädetään esiopetuksen, aikuisten perusopetuksen ja maahanmuuttajille järjestettävän perusopetuksen valmistavan opetuksen erityisistä tavoitteista.

Perusopetuslain 5 §:n mukaan perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus olisi tarkoitettu valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyville oppilaille, joilla ei olisi vielä riittävää peruskielitaitoa opetuskielessä. Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan tarvitsemia valmiuksia suomen tai ruotsin kielessä sekä siten edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. (HE 103/2025)

Esityksen keskeinen ehdotus on se, että tuntijakoasetuksen 5 §:ään tehtäisiin asetuksenantovaltuuden mukaiset muutokset lisäämällä pykälään valmistavan opetuksen lisäopetuksen tavoitteet. Lisäksi pykälän otsikko muutettaisiin lisäämällä siihen valmistavan opetuksen lisäopetus.

4 Pääasialliset vaikutukset

Valmistavan opetuksen lisäopetuksen tavoitteiden täsmentäminen parantaisi valmistavan opetuksen lisäopetuksen vaikuttavuutta, kohdentumista ja laadukasta toteutumista. Tavoitteiden täsmentäminen

parantaisi myös oppilaan suomen tai ruotsin kielen perustaitoa ja perusopetuksen oppiaineiden edellyttämää kielitaitoa.

Opetuksen järjestäjien tulisi päivittää perusopetuksen opetussuunnitelma niin, että valmistavan opetuksen lisäopetus voidaan ottaa käyttöön 1.8.2026.

5 Lausuntopalaute

Lausuntoa pyydettiin keskeisiltä toimijoilta: Opetushallitukselta, Opetusalan Ammattijärjestöltä (OAJ) ja Suomen Kuntaliitolta.

Lausuntopalautteen mukaan Opetushallitus toteaa, että asetusmuistio on riittävä ja kattava, ja asetusmuutos noudattelee hallituksen esityksessä (103/2025) ja sittemmin perusopetuslain 5 §:ssä kuvattua tavoitetta. Sen mukaan perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan tarvitsemia valmiuksia suomen tai ruotsin kielessä sekä siten edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. OAJ piti asetuksen muuttamista tärkeänä ja katsoi, että valmistavan opetuksen lisäopetuksen kirjaaminen lainsäädäntöön vahvistaa opetuksen rakenteellista ja pedagogista perustaa. Suomen Kuntaliitolla ei ollut esitykseen lausuttavaa.

6 Säännöskohtaiset perustelut

5 §. Esiopetuksen, aikuisten perusopetuksen ja maahanmuuttajille järjestettävän perusopetuksen valmistavan opetuksen erityiset tavoitteet.

Pykälän otsikkoon lisättäisiin *valmistavan opetuksen lisäopetus*. Pykälän uusi otsikko olisi *Esiopetuksen, aikuisten perusopetuksen, maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen ja valmistavan opetuksen lisäopetuksen erityiset tavoitteet*.

Pykälään esitetään uutta 5 momenttia, jossa säädettäisiin perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen tavoitteista. Valmistavan opetuksen lisäopetuksen tavoitteena olisi vahvistaa oppilaan suomen ja ruotsin peruskielitaitoa ja perusopetuksen oppiaineiden opiskelussa tarvittavaa kielitaitoa. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvistä oppiaineista säädetään perusopetuslain 11 §:ssä.

Suomen tai ruotsin kielen peruskielitaito tarkoittaisi sellaisia suomen ja ruotsin kielen valmiuksia, joita oppilas tarvitsisi perusopetuksessa. Opetuksen järjestäjä huolehtisi siitä, että oppilas saisi riittävästi opetusta saavuttaakseen riittävän peruskielitaidon suomen tai ruotsin kielessä. Oppilas voi saada perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta, jos oppilas ei ole valmistavassa opetuksessa saanut riittävästi peruskielitaitoa opetuskielessä (POL 5 §).

Perusopetuksen oppiaineiden opiskelussa tarvittavalla kielitaidolla tarkoitettaisiin sitä, että oppilaalla olisi valmiuksia lukea, ymmärtää ja tulkita eri oppiaineiden tiedonalojen sanastoa ja kieltä.

7 Voimaantulo

Asetuksen 5 §:n otsikko ja uusi 5 momentti tulisivat voimaan 1.8.2026.

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n muuttamisesta.